

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

P9_TA(2023)0057

Europejski Bank Centralny – sprawozdanie roczne 2022

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie raportu rocznego Europejskiego Banku Centralnego za rok 2022 (2022/2037(INI))

(2023/C 283/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając raport roczny Europejskiego Banku Centralnego (EBC) za rok 2021,
- uwzględniając informacje z dnia 28 kwietnia 2022 r. przekazane przez EBC w odpowiedzi na uwagi Parlamentu Europejskiego zawarte w rezolucji w sprawie raportu rocznego Europejskiego Banku Centralnego za rok 2020,
- uwzględniając plan działania EBC na rzecz klimatu z dnia 4 lipca 2022 r. mający na celu większe uwzględnianie zmiany klimatu w operacjach polityki pieniężnej,
- uwzględniając projekcje makroekonomiczne ekspertów EBC dla strefy euro z dnia 8 września 2022 r.,
- uwzględniając szybkie szacunki Eurostatu z dnia 30 września 2022 r.,
- uwzględniając wyniki testu warunków skrajnych w zakresie ryzyka związanego z klimatem, przeprowadzonego przez EBC w dniu 8 lipca 2022 r.,
- uwzględniając prognozę gospodarczą Komisji z lata 2022 r.,
- uwzględniając światową prognozę gospodarczą Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) na 2022 r.,
- uwzględniając badanie Eurobarometru z czerwca–lipca 2022 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk w obszarze polityki gospodarczej i monetarnej UE ⁽¹⁾,
- uwzględniając porozumienie paryskie zawarte na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu,
- uwzględniając art. 123 ust. 1, art. 125, art. 127 ust. 1 i 2, art. 130, art. 282 ust. 2 i art. 284 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając dialogi monetarne z prezes EBC Christine Lagarde z dnia 7 lutego, 20 czerwca, 26 września i 28 listopada 2022 r.,
- uwzględniając zatwierdzenie 21 lipca 2022 r. przez Radę Prezesów EBC instrumentu ochrony transmisji,
- uwzględniając decyzje Rady Prezesów EBC dotyczące podniesienia stóp procentowych EBC z lipca, września, listopada i grudnia 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBC z dnia 29 września 2022 r. w sprawie postępów poczynionych na etapie badania cyfrowego euro,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie skutków społecznych i gospodarczych dla UE związanych z rosyjską wojną w Ukrainie – zwiększanie zdolności UE do działania ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 105.

⁽²⁾ Dz.U. C 479 z 16.12.2022, s. 75.

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

- uwzględniając art. 3 i 13 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 142 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0022/2023),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z prognozami bazowymi EBC z września 2022 r. wzrost gospodarczy zmaleje z 3,1 % w 2022 r. do 0,9 % w 2023 r., a następnie ponownie zwiększy się do 1,9 % w 2024 r. w scenariuszu bazowym; mając na uwadze, że niektóre podstawowe założenia tej prognozy są już nieaktualne; mając na uwadze, że prognoza aktywności gospodarczej w strefie euro jest bardzo zróżnicowana w zależności od państwa i charakteryzuje ją wysoka niepewność związana z dalszym przebiegiem wojny w Ukrainie i kryzysem energetycznym, przy czym szereg niezależnych prognoz przewiduje recesję;
- B. mając na uwadze, że niesprowokowana, niemoralna i nieuzasadniona napaść Rosji na Ukrainę poważnie podważyła zaufanie, spowodowała gwałtowny wzrost cen energii i żywności oraz, w połączeniu z innymi zakłóceniami po stronie podaży w Chinach, pogłębiła już istniejącą presję w łańcuchach dostaw;
- C. mając na uwadze, że głównym celem EBC jest utrzymanie stabilności cen, co według EBC oznacza inflację na poziomie 2 % w średnim okresie;
- D. mając na uwadze, że według prognoz EBC z września 2022 r. stopa inflacji ogólnej ma spaść z 8,1 % w 2022 r. do 5,5 % w 2023 r. i do 2,3 % w 2024 r.; mając na uwadze, że 2,3 % to wciąż nieco więcej niż docelowa stopa EBC;
- E. mając na uwadze, że według Eurostatu stopa bezrobocia w lipcu 2022 r. wyniosła 6 % w całej UE i 6,6 % w strefie euro, rozkładając się nierównomiernie w obrębie UE i w państwach członkowskich, i nadal była znacznie wyższa wśród młodych ludzi (14 % w UE i 14,2 % w strefie euro); mając na uwadze, że wysoka stopa bezrobocia młodzieży wciąż pozostaje poważnym problemem do rozwiązania w UE;
- F. mając na uwadze, że w ramach swojego mandatu EBC zobowiązał się do przyczynienia się do realizacji celów porozumienia paryskiego; mając na uwadze, że zmiana klimatu może zaszkodzić skuteczności polityki pieniężnej, wpływając na wzrost gospodarczy oraz zwiększyć niestabilność cen i niestabilność makroekonomiczną;
- G. mając na uwadze, że funkcjonowanie mechanizmu transmisji polityki pieniężnej jest niezbędnym warunkiem, by EBC mógł wywiązać się ze swojego zadania utrzymania stabilności cen;
- H. mając na uwadze, że wartość zewnętrzna euro w porównaniu z dolarem amerykańskim znacznie spadła w ciągu ostatnich kilku miesięcy; mając na uwadze, że energia i energetyczne instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu w dolarach amerykańskich, więc deprecjacja euro względem dolara dodatkowo podwyższa inflację;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z badaniem Eurobarometru z czerwca–lipca 2022 r. poparcie społeczne dla europejskiej unii gospodarczej i walutowej z jedną walutą – euro – jest wyższe niż kiedykolwiek: 80 % w strefie euro i 72 % w całej UE;
- J. mając na uwadze, że EBC odpowiada przed Parlamentem Europejskim jako instytucją reprezentującą obywateli UE;

Informacje ogólne

1. jest głęboko zaniepokojony niesprowokowaną wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie i jej poważnymi, nieprzewidywalnymi i długotrwałymi konsekwencjami dla gospodarki europejskiej i europejskiego społeczeństwa, zwłaszcza dla grup najbardziej na nie narażonych i znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) i gospodarstwa domowe o niższych dochodach;
2. podkreśla, że bezprecedensowe kryzysy wymagają bezprecedensowych, nowatorskich i śmiałych decyzji w kwestii polityki pieniężnej;

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

3. dostrzega poczucie niepewności i skomplikowane okoliczności, w jakich podejmowane są decyzje o polityce pieniężnej; wyraża głębokie zaniepokojenie rekordowo wysokim poziomem inflacji; z zadowoleniem przyjmuje determinację EBC, by być gotowym do podjęcia działań, gdy tylko będą konieczne, na rzecz ochrony stabilności finansowej;
4. przypomina, że podstawowym zadaniem EBC jest utrzymanie stabilności cen;
5. uznaje, że EBC mógłby zdusić ceny, znacznie zmniejszając zagregowany popyt za pomocą swoich narzędzi polityki pieniężnej, lecz przyznaje, że zwiększyłyby to ryzyko negatywnego wpływu na wzrost gospodarczy i zatrudnienie;
6. zauważa, że obecna inflacja jest głównie napędzana podażą, w szczególności przez ceny energii i żywności, które w tej chwili wpływają na inflację bazową;
7. zauważa ponadto, że na walkę z inflacją głównie napędzaną podażą tradycyjne narzędzia polityki pieniężnej mają ograniczony wpływ;
8. podkreśla, że niezbędnym warunkiem wywiązywania się przez EBC z jego zadań jest jego ustawowa niezależność ustanowiona w traktatach;
9. z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie do strefy euro od stycznia 2023 r. Republiki Chorwacji, która stała się dwudziestym państwem członkowskim strefy euro;
10. zauważa, że podczas pandemii polityka fiskalna i pieniężna wzajemnie się uzupełniały, a wszystkie instytucje UE i państwa członkowskie współpracowały ze sobą w ramach swoich kompetencji, zapobiegając w ten sposób powtórce z kryzysu finansowego w 2008 r., i przypomina wnioski wyciągnięte z jego przyczyn i reakcję na nie; podkreśla, że obecnie utrzymanie stabilności cen wymaga jeszcze ściślejszej koordynacji polityki fiskalnej i pieniężnej, ponieważ zarządzenie wstrząsom po stronie podaży wymaga większej odporności łańcucha dostaw i reform w sektorze energetycznym, w tym przedstawienia się na bardziej odnawialne i przewidywalne ramy inwestycyjne; zgadza się z ostrzeżeniem prezes Lagarde, że „ważne jest, by wsparcie fiskalne, które ma chronić (...) gospodarstwa domowe przed skutkami wysokich cen, było tymczasowe i ukierunkowane. To ograniczy ryzyko podsycania presji inflacyjnej, a tym samym ułatwi polityce monetarnej jej zadanie, którym jest zagwarantowanie stabilności cen i wkład w utrzymanie zdolności obsługi zadłużenia”⁽³⁾;
11. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie prezes Lagarde, że obecny kryzys geopolityczny wskazuje na konieczność postępów w integracji fiskalnej UE; z zadowoleniem przyjmuje wieloletnie poparcie EBC dla szybkiego zakończenia tworzenia unii bankowej i zwraca uwagę na zagrożenia wynikające ze znacznych opóźnień; odnotowuje poparcie EBC dla ustanowienia pełnoprawnego europejskiego systemu gwarantowania depozytów; uznaje, że podział ryzyka i ograniczanie ryzyka są ze sobą powiązane oraz że instytucjonalne systemy ochrony odgrywają kluczową rolę w ochronie i stabilizacji instytucji członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe postępy w ograniczaniu kredytów zagrożonych;
12. wzywa EBC do dalszego monitorowania rozwoju sytuacji i regularnego publikowania informacji na temat międzynarodowej roli euro; podkreśla, że aby zwiększyć rolę euro należy pogłębić i ukończyć tworzenie europejskiej unii gospodarczej i walutowej, co zmniejszy rzeczywistą i postrzeganą podatność strefy euro na wstrząsy makroekonomiczne; odnotowuje, że uczynienie z euro atrakcyjniejszej waluty rezerwowej zwiększy jego międzynarodowe wykorzystanie i zwiększy zdolność UE do kształtowania polityki w sposób niezależny, co jest niezwykle istotne dla zachowania europejskiej suwerenności gospodarczej;

Polityka monetarna

13. jest zaniepokojony faktem, że inflacja w strefie euro osiągnęła rekordowy poziom – średnia inflacja w 2022 r. wyniosła 8,4 %; podkreśla, że inflacja ogólna wzrosła do rekordowo wysokiego poziomu 10,6 % w październiku 2022 r., po czym spadła do 9,2 % w grudniu 2022 r.; podkreśla, że energia jest zdecydowanie najistotniejszym czynnikiem napędzającym inflację (40,8 %), a druga w kolejności jest żywność (11,8 %); zauważa, że EBC przewiduje stopę inflacji ogólnej na poziomie 6,3 % w 2023 r., 3,4 % w 2024 r. i 2,3 % w 2025 r., przy czym istnieje ryzyko przekroczenia prognozy, głównie z powodu zakłóceń w dostawach energii i żywności; zauważa, że inflacja jest obecnie znacznie wyższa od docelowej stopy przyjętej przez EBC na poziomie 2 %; zauważa, że inflacja bazowa wynosi obecnie 5,2 %; przypomina, że podstawowym zadaniem EBC jest utrzymanie stabilności cen;

⁽³⁾ Uwagi wprowadzające w ramach dialogu monetarnego z 26 września 2022 r.: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220926_1~0bd6fcc86c.en.html.

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

14. przypomina, że przegląd strategii EBC ponownie potwierdził średnioterminową orientację inflacyjną i wyznaczony symetryczny cel inflacyjny na poziomie 2 % w średnim okresie; wzywa EBC do wiernego kierowania się wyznaczonym poziomem inflacji w tej średnioterminowej perspektywie czasowej, w tym w czasie obecnego kryzysu; zwraca się do EBC o zdefiniowanie pojęcia „średniego okresu”;
15. odnotowuje niedawne decyzje EBC dotyczące podniesienia stóp procentowych o 50 punktów bazowych w lipcu, 75 pb we wrześniu, 75 pb w listopadzie i 50 pb w grudniu 2022 r. i 50 pb w styczniu 2023 r.; odnotowuje, że obecna stopa procentowa wynosi 3 %; odnotowuje oświadczenie prezes Lagarde, że EBC zamierza „podwyższyć stopy procentowe na kilku kolejnych posiedzeniach do czasu, aż inflacja spadnie do poziomu docelowego”; zauważa, że nominalne stopy procentowe pozostają poniżej neutralnej stopy;
16. zauważa, że EBC dysponuje narzędziami niezbędnymi do zduszenia zagregowanego popytu, by zmniejszyć inflację do poziomu docelowego w średnim okresie; wyraża zaniepokojenie wpływem takich decyzji politycznych na wzrost gospodarczy i zatrudnienie, co należy zbadać poprzez ocenę proporcjonalności; zwraca się do EBC o zastanowienie się nad bardziej zrównoważonym i stopniowym dostosowywaniem polityki, zważywszy na panującą wysoką niepewność; wzywa do lepszego uzasadniania wszelkich przyszłych decyzji politycznych w sprawie stóp procentowych;
17. przypomina, że napaść Rosji na Ukrainę i uzależnienie od importu paliw kopalnych to dwa czynniki w znacznej mierze odpowiedzialne za niedawny silny wzrost cen, gdyż inflacja ogólna odzwierciedla gwałtowny wzrost cen ropy naftowej i gazu; zauważa, że obecna inflacja jest głównie napędzana podażą; zauważa ponadto, że na walkę z inflacją, którą głównie napędzają ceny energii i żywności, tradycyjne narzędzia polityki pieniężnej mają ograniczony wpływ; zauważa, że EBC przy kilku okazjach przyznał, że podniesienie stóp procentowych nie obniży cen energii ani nie wpłynie negatywnie na inflację w krótkim okresie;
18. jest poważnie zaniepokojony ryzykiem fragmentacji ze względu na rozbieżność w stopie inflacji w różnych państwach strefy euro, wynoszącej w sierpniu 2022 r. 25,2 % w Estonii i 6,6 % we Francji; uważa, że zagraża to jednolitości polityki pieniężnej EBC i jej transmisji;
19. jest zaniepokojony faktem, że „zyski były ostatnio kluczowym czynnikiem przyczyniającym się do ogólnej inflacji krajowej i przekroczyły ich historyczny udział”, jak zauważyła członkini zarządu Isabel Schnabel^(*); wzywa EBC do regularnego publikowania danych dotyczących udziału zysków we wzroście inflacji; zauważa, że polityka pieniężna nie jest właściwą reakcją wobec tego czynnika inflacji, a mianowicie nadmiernej siły rynku, z którą lepiej udaje się rozprawić w innych obszarach polityki;
20. wzywa EBC, aby opracował wiarygodną strategię komunikacyjną wspartą szybkimi i konkretnymi działaniami, aby wysłać jasny sygnał pod adresem obywateli UE, że inflacja spadnie w średnim okresie; jest głęboko zaniepokojony tym, że oczekiwania konsumentów co do stopy inflacji w najbliższych 12 miesiącach oraz mediana oczekiwanej inflacji w następnych trzech latach znacznie przekraczają docelowy poziom i wynoszą odpowiednio 5 % i 2,9 %^(?); zauważa z niepokojem, że świadczy to o tym, że oczekiwania inflacyjne są oderwane od rzeczywistości; stwierdza, że EBC chce za pomocą wzrostu stóp procentowych wpłynąć na oczekiwania inflacyjne; wzywa EBC, aby dogłębniej zbadał rolę oczekiwań inflacyjnych i to, jak na nie wpływają zapowiedzi i działania EBC;
21. zauważa, że wśród naukowców nie ma zgody co do tego, jak oczekiwania inflacyjne wpływają na poziom inflacji;
22. jest szczególnie zaniepokojony faktem, że niedawny spadek kursu euro względem dolara amerykańskiego stał się głównym czynnikiem wpływającym na wzrost cen energii; zauważa, że niedawne osłabienie euro w stosunku do dolara amerykańskiego przyczynia się zatem do inflacji cen energii, zważywszy, że energetyczne instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu w dolarach amerykańskich;
23. odnotowuje, że w światowej prognozie gospodarczej na 2022 r. MFW stwierdził, że ryzyko rozkręcenia spirali płac jest niewielkie; zauważa, że odporne rynki pracy i nadrabianie do pewnego stopnia zaległości, aby zrekomensować utratę siły nabywczej, prawdopodobnie spowodują znaczny wzrost płac; wzywa EBC, aby bacznie monitorował to ryzyko;

(*) Wypowiedź Isabel Schnabel na temat globalizacji inflacji: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220511_1~e9ba02e127.en.html.

(?) <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.pr230112~6cfbeda491.en.html>.

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

24. jest zaniepokojony tym, że EBC stale polega na prywatnych agencjach ratingowych na potrzeby ratingów obligacji skarbowych w swoim systemie zabezpieczeń; ponawia swój apel do EBC o położenie kresu tej zależności;

25. podkreśla, że równomierna transmisja polityki pieniężnej jest niezbędna, by EBC wypełniał swoje zadania w zakresie stabilności cen; podkreśla, że nadmierne rozbieżności w rentowności obligacji skarbowych sprawiają, że warunki kredytowe są niespójne z jednolitą transmisją polityki pieniężnej; odnotowuje decyzję EBC z 15 czerwca 2022 r. o elastyczności w reinwestowaniu wykupów należnych w ramach nadzwyczajnego programu zakupów w czasie pandemii; odnotowuje uruchomienie instrumentu ochrony transmisji, by wesprzeć skuteczną transmisję polityki pieniężnej w całej strefie euro;

26. zauważa, że połączenie tanich warunkowych długoterminowych operacji refinansujących (TLTRO) z wyższymi stopami procentowymi zrodziło ryzyko realizowania przez europejskie banki miliardów dodatkowych zysków; z zadowoleniem przyjmuje podjętą na październikowym posiedzeniu EBC decyzję zapobiegającą temu arbitrażowi;

27. wyraża zaniepokojenie brakiem koordynacji polityki pieniężnej między głównymi bankami centralnymi na całym świecie; obawia się ponadto, że jednoczesny cykl wzrostu stóp procentowych na całym świecie doprowadzi do bezprecedensowego zaostrzenia warunków polityki pieniężnej; wzywa EBC do zainicjowania międzynarodowego dialogu z innymi bankami centralnymi;

Cele drugorzędne

28. przypomina, że w ramach dialogu monetarnego w listopadzie 2021 r. prezes EBC stwierdziła, że „wśród celów drugorzędnych mamy oczywiście rozwój gospodarczy, poszanowanie środowiska i walkę ze zmianą klimatu itd. Nie ulega wątpliwości, że należy je wziąć pod uwagę, zwłaszcza jeśli te drugorzędne cele są jasno określone przez inne instytucje, a w szczególności przez Parlament Europejski”; proponuje posłużenie się tym postanowieniem, by zapewnić wkład EBC w realizację drugorzędnych celów ⁽⁶⁾;

29. przypomina, że bez uszczerbku dla celu, jakim jest stabilność cen, TFUE zobowiązuje EBC do wspierania ogólnych polityk gospodarczych Unii zapisanych w art. 3 TUE; zwraca uwagę, że istnieje wyraźna hierarchia między celami EBC;

30. zauważa, że polityka pieniężna EBC mająca na celu wywiązywanie się z jego podstawowego zadania podlega ocenie proporcjonalności; zauważa, że ocena proporcjonalności uwzględnia wpływ środków polityki pieniężnej na szerszej pojętą gospodarkę i politykę gospodarczą, o której mowa w tym rozdziale; podkreśla, że gdy EBC stanie przed wyborem między różnymi zestawami strategii politycznych, które w równym stopniu sprzyjają stabilności cen, wybierze on te, które najlepiej wspierają ogólną politykę gospodarczą UE ⁽⁷⁾;

31. wzywa EBC do poświęcenia w raporcie rocznym osobnego rozdziału, by wyjaśnić, w jaki sposób interpretował on i realizował swoje drugorzędne cele, oraz by przedstawić skutki jego polityki pieniężnej dla ogólnej polityki gospodarczej UE;

32. uważa wysoki poziom wzrostu zrównoważonego pod względem społecznym, środowiskowym i gospodarczym oraz wysoce konkurencyjną społeczną gospodarkę rynkową zmierzającą do pełnego zatrudnienia za kluczowe cele gospodarcze; przypomina o znaczeniu Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla, że cele te najlepiej osiąga się, gdy wolny rynek funkcjonuje w stabilnym otoczeniu makroekonomicznym opartym na przewidywalnych poziomach cen;

33. podkreśla kluczową rolę MŚP w unijnej gospodarce, konwergencji gospodarczej i społecznej oraz w zatrudnieniu, a także we wdrażaniu dwojakiej transformacji (cyfrowej i klimatycznej);

⁽⁶⁾ Str. 15 protokołu dialogu monetarnego z listopada 2021 r.: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2021/html/ecb.sp211115_annex_1~d1ef2075bb.en.pdf.

⁽⁷⁾ <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220324~61c5afb6b9.en.html>.

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

34. sugeruje, by w ramach oceny proporcjonalności EBC wziął pod uwagę fakt, że koszty jego operacji polityki pieniężnej nie powinny być nieproporcjonalnie ponoszone przez warstwy o niższych dochodach i grupy znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, oraz by ocenił wpływ operacji polityki pieniężnej na te grupy, pamiętając, że nierówności majątkowe i dochodowe negatywnie wpływają na skuteczność transmisji polityki pieniężnej⁽⁸⁾;

35. wzywa EBC, jako niezależną instytucję, do powstrzymania się w ramach wykonywania mandatu od decyzji motywowanych politycznie;

Przeciwdziałanie zmianie klimatu

36. zauważa, że stabilność cen i stabilne otoczenie makroekonomiczne są potrzebne, aby zachęcić do zielonych inwestycji, i pomogłyby m.in. stworzyć odpowiednie warunki do wdrożenia porozumienia paryskiego; zwraca się do EBC o ocenę, w jakim stopniu zmiana klimatu wpływa na jego zdolność do utrzymania stabilności cen;

37. przypomina, że EBC jako instytucja UE jest związany zobowiązaniami podjętymi przez UE na mocy porozumienia paryskiego;

38. odnotowuje decyzję Rady Prezesów o podjęciu dalszych kroków w celu włączenia kwestii związanych ze zmianą klimatu do ram polityki pieniężnej Eurosystemu;

39. zauważa, że idea neutralności rynkowej jest związana z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją; zwraca się do EBC, z poszanowaniem jego niezależności, by zajął się nieprawidłowościami w funkcjonowaniu rynku i zapewnił efektywną alokację zasobów w perspektywie długoterminowej, zachowując przy tym jak najbardziej apolityczny charakter i przestrzegając zasady neutralności rynkowej; zauważa, że EBC już w kilku przypadkach odstąpił od zasady neutralności rynkowej; podkreśla, że takie decyzje nie mogą być podejmowane kosztem głównego celu EBC;

40. odnotowuje zapowiedź EBC dotyczącą dekarbonizacji posiadanych przez niego obligacji korporacyjnych przez „przechylenie szali” w jego portfelu; podkreśla, że realizowane przez EBC programy zakupu aktywów stanowią niekonwencjonalną politykę pieniężną, którą należy prowadzić wyłącznie w bezprecedensowych sytuacjach gospodarczych; podkreśla ponadto, że obligacje te są produktem ubocznym dotychczasowej walki z niską inflacją oraz że celem polityki pieniężnej nie są inwestycje;

41. odnotowuje ponadto zapowiedź ekologizacji systemu zabezpieczeń EBC, co pomoże zmniejszyć ryzyko finansowe w bilansie EBC;

42. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź EBC dotyczącą dalszego wzmocnienia narzędzi i zdolności Eurosystemu w zakresie oceny ryzyka, aby lepiej uwzględnić ryzyko związane z klimatem i środowiskiem, np. poprzez wewnętrzne systemy oceny kredytowej; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności współpracę EBC z agencjami ratingowymi w trosce o większą przejrzystość w uwzględnianiu w ich ratingach ryzyka związanego z klimatem oraz o ich ambitniejsze wymogi ujawniania informacji o ryzyku klimatycznym;

43. z zadowoleniem przyjmuje plan działania EBC i zawarty w nim szczegółowy program działań związanych ze zmianą klimatu, mający na celu dalsze włączanie problematyki zmiany klimatu do polityki i modeli EBC;

44. z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzony przez EBC test warunków skrajnych w zakresie ryzyka związanego z klimatem, opracowany w celu oceny odporności banków i korporacji na ryzyko związane z transformacją klimatyczną; zauważa, że opublikowane 8 lipca 2022 r. wyniki pokazują, że większość banków nie dysponuje solidnymi ramami testowania warunków skrajnych w zakresie ryzyka związanego z klimatem i nie ma odnośnych danych; wzywa EBC do wydania praktycznych wytycznych i ograniczenia biurokracji; zauważa, że nadzór bankowy powinien opierać się na analizie ryzyka i nie powinny nim kierować względy drugorzędne; wzywa banki do wzmocnienia wysiłków na rzecz pomiaru ryzyka związanego z klimatem i zarządzania nim;

45. podkreśla osiągnięcie EBC w kwestii redukcji jego emisji dwutlenku węgla w latach 2020–2021 o 10,7 %;

⁽⁸⁾ <https://www.bis.org/publ/othp50.htm>.

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

Przejrzystość, rozliczalność, równość płci i inne aspekty

46. podkreśla potrzebę dalszego wzmocnienia mechanizmów EBC dotyczących rozliczalności i przejrzystości; zauważa, że chociaż EBC rozszerzył swój zestaw narzędzi i cele, wykraczając poza stabilność cen, jego praktyki w zakresie rozliczalności zmieniły się tylko po części; oczekuje pisemnego sformalizowania obecnych praktyk w zakresie rozliczalności stosowanych między EBC a Parlamentem Europejskim; ponawia swój apel do EBC o zwiększenie rozliczalności przed Parlamentem Europejskim;

47. przyjmuje z zadowoleniem istotne i szczegółowe informacje przekazane przez EBC w odpowiedzi na rezolucję Parlamentu w sprawie raportu rocznego EBC za rok 2020; wzywa EBC, by kontynuował wypełnianie zobowiązania do rozliczalności i co roku publikował pisemne informacje przekazywane w odpowiedzi na rezolucje Parlamentu w sprawie raportów rocznych EBC;

48. wzywa EBC, by dokładniej informował o stanowiskach przyjętych przez EBC w Bazylejskim Komitecie Nadzoru Bankowego, włącznie z ujmowaniem ich na piśmie;

49. z zadowoleniem przyjmuje nową politykę komunikacyjną EBC, która przewiduje przystępniejsze sposoby wyjaśniania i przedstawiania decyzji politycznych EBC obywatelom i zainteresowanym stronom;

50. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBC zwraca należytą uwagę na zagrożenia związane z cyberatakami; zachęca EBC, by nadal zwracał na nie uwagę, zwłaszcza w obecnym kontekście geopolitycznym;

51. wzywa EBC do intensywniejszego monitorowania sytuacji w dziedzinie kryptowalut i związanych z nimi zagrożeń w kwestii cyberbezpieczeństwa, prania pieniędzy, finansowania terroryzmu i innej działalności przestępczej w związku z anonimowością, jaką umożliwiają kryptoaktywa; odnotowuje w tym kontekście wejście w życie rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów;

52. ubolewa, że tylko dwóch członków Zarządu i Rady Prezesów EBC to kobiety; przypomina, że nominacje do Zarządu powinny być zrównoważone pod względem płci, a listy kandydatów powinny być przedstawiane Parlamentowi; wyraża głębokie ubolewanie, że zamiast przedstawić krótkie listy kandydatów, państwa członkowskie wyznaczyły niedawno tylu kandydatów, ile było wolnych stanowisk; przypomina, że Parlament już wcześniej zobowiązał się do nieuwzględniania list kandydatów, które nie odzwierciedlają zasady równowagi płci, zgodnie z rezolucją w sprawie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk w obszarze polityki gospodarczej i monetarnej UE; wzywa państwa członkowskie należące do strefy euro do dołożenia starań i do pełnego włączenia zasady równości płci w procesy nominacji, aby przy obsadzaniu stanowiska prezesa krajowego banku centralnego zapewnić równe szanse wszystkim płciom;

53. ubolewa nad utrzymującym się brakiem równości płci w całej strukturze organizacyjnej EBC, w szczególności nad niewielkim odsetkiem kobiet na stanowiskach kierowniczych wysokiego szczebla; zauważa, że najnowsze dostępne do tej pory dane statystyczne z 2019 r. wskazują, iż odsetek kobiet na wszystkich stanowiskach kierowniczych w EBC wzrósł do 30,3 %, a na stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla do 30,8 %; z zadowoleniem przyjmuje nową strategię EBC na rzecz poprawy równowagi płci, w tym cel zwiększenia odsetka kobiet do 40–51 % do 2026 r.; wzywa EBC do przedstawienia w raporcie rocznym postępów w tym względzie;

54. popiera cel EBC polegający na zwiększeniu reprezentacji kobiet poprzez zachęcanie kobiet do awansowania w tym sektorze; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje takie inicjatywy jak stypendium EBC dla kobiet w dziedzinie ekonomii;

55. przyjmuje do wiadomości postanowienia regulaminu pracowniczego EBC dotyczące potencjalnych konfliktów interesów i zachęca do ich ambitnego stosowania; odnotowuje ponadto trwający przegląd jego ram etycznych; podkreśla, że decyzją z dnia 26 października 2022 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wydał zalecenia w tej kwestii, a w szczególności w sprawie efektu „drzwi obrotowych” w EBC, po niedawnym przypadku przejścia starszego ekonomisty do amerykańskiego banku inwestycyjnego⁽⁹⁾; wzywa EBC do objęcia okresem karencji dotyczącym wyższych szczebli wynagrodzeń również pracowników w niższych przedziałach płacowych;

56. wzywa EBC do opracowania strategii postępowania z lobbystami i zwiększenia przejrzystości kontaktów na szczeblu pracowniczym poza Radą Prezesów;

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/pl/162341>.

Czwartek, 16 lutego 2023 r.

57. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2021 r. liczba podrobionych banknotów euro spadła do najniższego poziomu od 2003 r. (12 sztuk na milion); wzywa EBC do wzmożenia walki z fałszowaniem pieniądza oraz do zacieśnienia w tym celu współpracy z Europol, Interpol i Komisją; zwraca się również do EBC o stworzenie, bez uszczerbku dla prerogatyw państw członkowskich, systemu umożliwiającego lepsze monitorowanie transakcji o dużej wartości w celu zwalczania prania pieniędzy, uchylania się od opodatkowania oraz finansowania terroryzmu i zorganizowanej przestępczości;

58. z zadowoleniem przyjmuje postępy EBC w realizacji projektu cyfrowego euro i dialog z Parlamentem na ten temat; oczekuje zakończenia 24-miesięcznego etapu badania projektu cyfrowego euro i podjęcia przez Radę Prezesów decyzji w sprawie rozpoczęcia procesu wprowadzania cyfrowego euro, po tym jak na podstawie przyszłego wniosku Komisji współprawodawcy ustanowią podstawę prawną tego procesu;

59. podkreśla oczekiwane korzyści, takie jak wzrost wydajności i większe włączenie finansowe; zgadza się z EBC, że cyfrowe euro musiałyby spełnić szereg minimalnych wymogów, w tym dotyczących odporności, bezpieczeństwa, wydajności i ochrony prywatności; podkreśla, że cyfrowe euro mogłyby stanowić uzupełnienie gotówki jako środka płatniczego, lecz nie może jej zastąpić;

60. wzywa EBC do należytego uwzględnienia ryzyka dla sektora bankowego i ogólnego kredytowania realnej gospodarki podczas opracowywania cyfrowego euro;

61. wyraża głębokie ubolewanie z powodu decyzji EBC o zaangażowaniu Amazona w testowanie prototypów interfejsów cyfrowego euro; podkreśla, że spółka ta jest potencjalnym konkurentem w tej dziedzinie i że w związku z tym nie powinna zostać postawiona w takiej sytuacji, zwłaszcza że nie otrzymuje za to żadnej rekompensaty finansowej; podkreśla ponadto, że powierzenie infrastruktury cyfrowego euro amerykańskiemu przedsiębiorstwu technologicznemu osłabia strategiczną autonomię UE;

62. wzywa do dalszego wzmocnienia wewnętrznego systemu informowania o nieprawidłowościach w EBC poprzez dostosowanie go do dyrektywy o ochronie sygnalistów⁽¹⁰⁾;

63. sugeruje utworzenie Niezależnego Biura Oceny na wzór takiej struktury w MFW, które mogłyby dokonywać oceny polityki EBC i przeprowadzać oceny skutków różnych wariantów polityki, nie zagrażając przy tym niezależności EBC;

o

o o

64. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).